

Lov foretdres en tre Gange gjentagen Behandling i hver af disse Afdelinger. Det forekommer mig, som sagt, at denne Bestemmelse i Grundloven tyder paa, at det ikke kan være stemmende med Grundlovens rette Aand, at constitutionelle, statsborgerlige Rettigheder skulde kunne gives Udenforstaaende ved en blot simpel Beslutning. Naar der overhovedet opstaaes Spørgsmaal om, hvorvidt noget Nyt kan bestemmes ved en Beslutning, eller om der kræves andre Former, er det nødvendigt at undersøge, om ikke Sagen maa erkjendes for at være af den Bigtighed, at man maa fordrø den Garanti for en veloverveiet og moden Beslutning, der ligger i den oftere gjentagne Behandling. Man har i denne Sal, skjøndt ikke i dette Thing, holdt stærkt paa, at man ikke med Hensyn til Grundlovsforandringer, saaledes som foreslaaet, vilde nøies med en tre Gange gjentagen Behandling, ikke vilde nøies med at Grundlovsforandringer bleve vedtagne endog med en kvalificeret Majoritet; men man har forlangt en mellemkommende Opøsning. Saaledes har man søgt at værne om Uroffseligheden af Grundloven og dens enkelte Bestemmelser, men jeg spørger, hvorledes dette harmonerer med disse Bestræbelser for at gjøre det muligt i Principet væsentligt at forandre hele det folkelige og forfatningsmæssige Liv derved, at man ved en simpel Beslutning skal kunne udvide Grundloven til at omfatte et ganske andet Territorium end det, der var Forudsætningen, at det skulde være, dengang Grundloven blev til? Der fandtes i Grundloven af 1849 en Bestemmelse, som sagde, at Kongen af Danmark ikke uden Rigsdagens Samtykke kunde være Regent i andre Lande end dem, der hørte til det danske Monarchi. Denne Bestemmelse er vel stød ud af Grundloven af 5te Juni 1849, men en tilsvarende findes optagen i Forfatningen af 18de November 1863, og i det Udkaft, der paatænkes i sin Tid som endelig Grundlov at skulle træde istedetfor vore tidligere Forfatningslove, findes der en Bestemmelse — det er den 4de Paragraph i dette Udkaft —, som siger, at Kongen ikke uden Rigsdagens Samtykke kan være Regent i andre Lande. Ved dette Udtryk „andre Lande“ kan fornuftigvis ikke forståes Andet end de Lande, i hvilke Kongen for Diebliffet

er Regent, og det er altsaa givet, at han ikke for Fremtiden kan blive Regent i noget andet end de Lande, der for Diebliffet ere undergivne hans Herredømme, medmindre et Samtykke dertil gives fra Rigsdagens Side. Dette Samtykke kan, saaledes som jeg opfatter Sagen, gives ved en Beslutning; men Et er, hvad der udfordres til, at Kongen overhovedet kan blive Regent i andre Lande end dem, der høre under Grundlovens territoriale Omraade, og et Andet er, om der ikke udfordres noget Andet og Mere, for at disse andre Lande skulde kunne drages ind under Grundloven, for at de kunne blive uadskilleligt forenede i eet Forfatningsliv med det Land, vi nu repræsenterer. Netop det, at der omtales i Grundloven, hvad der udkræves til, at Kongen kan være Regent i andre Lande, og at det maa antages at være Meningen, at et simpelt Samtykke dertil er tilstrækkeligt, synes mig at tale for, at, naar der bliver Spørgsmaal om noget Andet, naar der bliver Spørgsmaal om Noget, der vedrører Kongerigets hele forfatningsmæssige Liv, maa der ogsaa noget Andet til end et blot Samtykke, der maa da gives en forfatningsmæssig Bestemmelse. Ganske vist troer jeg ikke, at der, hvis man vedtager denne Beslutning, som den foreligger, er Grund til at frygte for nogen praktisk Ulempe; men naar man ikke har kunnet undgaae at komme ind paa dette Spørgsmaal, — jeg har gjort, hvad jeg kunde, for at blive fri derfor — forekommer det mig, at det i sig selv er af den Bigtighed, at man ikke kan lukke Diet til for det, men virkelig bør tage under Overveielse, om det er rigtigt, ved at stemme for denne Beslutning, at give sin Sanction til den statsretlige Doctrin, at Grundlovens territoriale Omraade i Smaat som i Stort kan udvides ved en blot Declaration i Henhold til Rigsdagens Beslutning. Dette mener jeg ikke, og jeg kan derfor ikke stemme for denne Beslutning; jeg anseer den for i Formen urigtig og skal stemme imod den.

Fischer: Jeg trøster mig med den Sætning, som den ærede sidste Taler nylig fremsatte, at der ikke ligger stor Vægt paa denne Sag, og at der ved dens Afgjørelse ikke vil præjudiceres noget som helst i Fremtiden. Grun-